

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

„Superdávka“ - proč dochází k posunu nároku a kdy bude vyplacena?

Reforma systému sociálních dávek v ČR přinesla zásadní změnu v podobě nové dávky státní sociální pomoci (dále také „DSSP“), která je často označována také jako tzv. „superdávka“. Tato dávka byla zavedena zákonem č. [151/2025](#) Sb., o dávce státní sociální pomoci (dále také „ZDSSP“)[1], ve znění pozdějších předpisů, a jejím hlavním cílem bylo zjednodušit dosavadní systém sociální podpory a sjednotit několik dříve samostatných dávek do jednoho komplexního nástroje. Úvodem je však třeba připomenout pár faktů týkajících se superdávky.

Cílem nové právní úpravy bylo zejména zjednodušit a zpřehlednit dávkovou pomoc pro občany, podporovat rodiny, které se snaží svoji situaci zlepšit (především prací, ale i odpovědným přístupem k zajištění přiměřeného bydlení, příp. výchově nezaopatřených dětí) a poskytovat dávkovou pomoc těm, kteří ji opravdu potřebují.[2]

Před přijetím této úpravy byla pomoc takovým jedincům a rodinám rozdělena mezi více právních předpisů. Zákon č. [111/2006](#) Sb., o pomoci v hmotné nouzi, upravoval příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení, zatímco zákon č. [117/1995](#) Sb., o státní sociální podpoře, upravoval přírůstek na dítě a příspěvek na bydlení. Nová právní úprava tyto dávky sjednotila do jedné dávky státní sociální pomoci – superdávky, která je koncipována jako modulární systém skládající se z několika vzájemně provázaných složek. DSSP je tak tvořena jednou až čtyřmi složkami, které jsou určeny na bydlení, živobytí, nebo odráží pracovní aktivitu členů domácnosti, případně odráží plnění řádných funkcí rodiny ve vztahu k zabezpečení školní docházky nezaopatřených dětí a jejich studia, tj. pracovní bonus a složka dítěte.[3] Jedná se o složku na bydlení a složku na živobytí, které se řadí mezi pasivní složky, zatímco bonus na dítě a pracovní bonus spadají pod složky aktivní, přičemž přispívat lze na všechny nebo jen na některé z nich podle toho, jaká je konkrétní situace rodiny a jaké podmínky každý člen domácnosti plní.

Lze poznamenat, že DSSP je konstruována jako dávka testovaná, při jejímž posuzování se hodnotí příjmová i majetková situace žadatele a členů jeho domácnosti, resp. odráží skutečnost, že její členové společně sdílí příjmy a náklady. Tedy každý člen domácnosti ovlivňuje jednotlivé složky dávky.

Složka na bydlení[4] pomáhá s úhradou nákladů na bydlení a je podmíněna existencí právního titulu k bydlení, tzn. alespoň jeden člen domácnosti má oprávnění k bydlení v bytě nebo v jiném prostoru k bydlení a náklady domácnosti na bydlení přesahují stanovený podíl příjmu. Cílem složky na živobytí[5] je zajistit domácnosti s nízkými příjmy prostředky na základní životní potřeby. Nárok na tuto složku vzniká tehdy, pokud rozhodný příjem domácnosti nepřevyšuje určitou hranici stanovenou ve vztahu k životnímu minimu domácnosti.

Bonus na dítě[6] je určen domácnostem s nezaopatřenými dětmi, tzn. nárok na tento bonus vzniká za předpokladu, že rozhodný příjem domácnosti nepřesahuje čtyřnásobek životního minima domácnosti a že členové domácnosti, kteří nejsou zranitelnými osobami, jsou pracovní aktivní. Pracovní bonus[7] je motivační složkou superdávky, jejímž cílem je podporovat pracovní aktivitu členů domácnosti. Nárok na pracovní bonus vzniká tehdy, pokud má alespoň jeden člen domácnosti příjem

zohledňovaný pro bonus, a zároveň domácnost pobírá alespoň jednu další složku superdávky.

Tedy nárok na superdávku je podmíněn mimo jiné pracovní aktivitou. Pracovní aktivita je v § 14 ZDSSP vymezena ve dvou základních rovinách, přičemž v první řadě jde o pracovní aktivitu faktickou (např. základní pracovněprávní vztah, služební poměr, OSVČ atd.) a vedle toho zákon pracuje také s pracovní aktivitou na základě fikce (např. uchazeči o zaměstnání a osoby v dočasné pracovní neschopnosti). Z této povinnosti (pracovní aktivity) jsou vyňaty tzv. zranitelné osoby[8] – např. osoby starší 68 let, poživatelé starobního důchodu, invalidní osoby ve druhém nebo třetím stupni, rodiče pečující o malé děti či osoby pečující o osobu závislou na pomoci jiné osoby.

Je na místě uvést, že § 15 ZDSSP vymezuje osobní rozsah působnosti zákona, tzn. okruh osob, které mohou být příjemci této dávky. Zákon zde stanoví pozitivní podmínku nároku a vychází z principu teritoriality, podle něhož je poskytnutí dávky podmíněno významným vztahem osoby k ČR. Tento vztah je vyjádřen zejména bydlištěm na území ČR ve spojení s určitým pobytovým oprávněním. Na tuto úpravu navazuje § 16 ZDSSP, který vymezuje, že člen jednočlenné domácnosti, který není zranitelnou osobou, má nárok na dávku pouze tehdy, je-li pracovně aktivní. Další omezení nároku upravuje § 17 ZDSSP, který stanoví vyloučení některých členů domácnosti z nároku na dávku, resp. jde o negativní podmínku nároku založenou na principu tzv. majetkového testu, a vlastní-li některý člen domácnosti majetek přesahující zákonem stanovené limity, může být z nároku na dávku vyloučen, přičemž výjimku tvoří tzv. tolerovaný majetek[9], tedy majetek, jehož vlastnictví nevede k vyloučení z nároku na superdávku. Smyslem této úpravy je zabránit situacím, kdy by osoba musela z důvodu získání sociální dávky zpeněžit majetek nezbytný pro základní životní potřeby nebo pro běžné fungování domácnosti, čímž tak zákon vyvažuje princip sociální solidarity s požadavkem, aby dávky byly určeny toliko osobám, které se nacházejí ve skutečné sociální potřebě.

K přechodným ustanovením

Dle přechodného ustanovení zavedeného zákonem č. [35/2026 Sb.](#)[10] mimo jiné vzniká nárok na novou dávku od července 2026, resp. bylo-li přede dnem nabytí účinnosti zákona č. [35/2026 Sb.](#) vydáno rozhodnutí ve věci nároku na dávku státní sociální pomoci dle § 91 odst. 1 ZDSSP, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona č. [35/2026 Sb.](#), nárok na dávku státní sociální pomoci vzniká, pokud nebude přehodnocen z důvodu změny v okruhu členů domácnosti, od 1. července 2026. Nové rozhodnutí ve věci se za účelem změny data vzniku nároku na dávku na 1. července 2026 nevydává. Tedy první reálná výplata superdávky, za splnění podmínek, oprávněným osobám přijde v srpnu 2026.

Jinými slovy, přechodnými ustanoveními ZDSSP bylo původně stanoveno, že osobám, které jsou příjemci tzv. rušených dávek, tj. přídatku na dítě, příspěvku na bydlení, příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení, a osobám společně posuzovaným s příjemci těchto dávek, vzniká nárok na superdávku nejdříve od 1. dubna 2026, o čemž Úřad práce ČR vydá rozhodnutí, přičemž tak zároveň byla zajištěna a „prodloužena“ výplata výše uvedených rušených dávek. Zákonem č. [35/2026 Sb.](#) bylo stanoveno „odložení“ vzniku nároku na superdávku z dubna 2026 na červenec 2026, čímž rovněž došlo k prodloužení doby, během níž Úřad práce ČR možný nárok na superdávku vyhodnocuje.

Nově je stanoveno, že rozhodnutí o žádostech o superdávku podaných v období od 1. října 2025 do 31. prosince 2025 u domácností, jejichž členové k 1. říjnu 2025 pobírali přídatek na dítě, příspěvek na bydlení, příspěvek na živobytí nebo doplatek na bydlení, vydá Úřad práce ČR nejpozději do 31. července 2026, není-li k tomuto dni řízení o přiznání superdávky ze zákonných důvodů přerušeno. Je však důležité uvést, že rozhodné období pro posouzení nároku a stanovení výše superdávky zůstává zachováno, a to v rozsahu, v jakém bylo uplatněno pro měsíc duben 2026.[11]

Pro vysvětlení, k „termínovým posunům“ dochází z důvodu zajištění stabilního a plynulého přechodu

na nový systém dávek a „s ohledem na zcela nové procesy spojené s novou dávkou státní sociální pomoci, na které se Úřad práce ČR aktuálně adaptuje, a tento proces je výrazně náročnější, než bylo původně předpokládáno“^[12]. Jinými slovy, k odkladu nároku na superdávku (a její následné výplaty) dochází zejména s ohledem na značnou administrativní a technickou náročnost implementace nové právní úpravy, spočívající především v nutnosti individuálního přepočtu nároků u rozsáhlého okruhu dosavadních příjemců dávek a zajištění funkčnosti souvisejících informačních systémů. Zákodárce tímto krokem sleduje především zajištění kontinuity poskytování sociálních dávek a eliminaci rizika prodlev či výpadků ve výplatě, které by mohly negativně dopadnout na příjemce těchto dávek.

Závěrem lze konstatovat, že superdávka představuje zásadní reformu systému sociálních dávek, neboť slučuje několik dosavadních dávek do jednoho komplexního nástroje. Nárok na dávku se nově odvíjí od kombinace příjmových, majetkových a pracovních kritérií celé domácnosti a její výše se skládá z více vzájemně provázaných složek. Právě tato komplexnost a administrativní náročnost systému je jedním z hlavních důvodů, proč bylo nutné jeho zavedení odložit a prodloužit přechodné období.

Mgr. Jiří Svoboda

^[1] ZDSSP nabyl účinnosti dne 1. října 2025.

^[2] Důvodová zpráva k zákonu č. [151/2025](#) Sb., o dávce státní sociální pomoci.

^[3] Tamtéž.

^[4] Srov. § 19 a násl. ZDSSP.

^[5] Srov. § 35 a násl. ZDSSP.

^[6] Srov. § 38 a násl. ZDSSP.

^[7] Srov. § 40 a násl. ZDSSP.

^[8] Srov. § 7 ZDSSP.

^[9] Např. nemovitost sloužící k bydlení domácnosti, osobní automobil, peněžní prostředky do zákonem stanoveného limitu (blíže viz § 17 odst. 4 ZDSSP) a tzv. zvláštní peněžní prostředky (spoření na stáří či stavební spoření).

^[10] Zákon, kterým se mění zákon č. [151/2025](#) Sb., o dávce státní sociální pomoci, ve znění zákona č. [360/2025](#) Sb., zákon č. [110/2006](#) Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Tento zákon nabyl účinnosti dnem 31. března 2026.

^[11] Mišúr, P. *Změna zákona o dávce státní sociální pomoci, kterou se stanoví posunutí vzniku*

nároku na dávku státní sociální pomoci a posunutí účinnosti změn životního minima, vstoupila v platnost. Ius Focus [online]. [cit. 14. 4. 2026].

[12] Důvodová zpráva k zákonu č. [35/2026](#) Sb., kterým se mění zákon č. [151/2025](#) Sb., o dávce státní sociální pomoci, zákon č. [110/2006](#) Sb., o životním a existenčním minimu a další související zákony.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Plán kontrol inspekce práce pro rok 2026](#)
- [„Superdávka“ - proč dochází k posunu nároku a kdy bude vyplacena?](#)
- [Co jsou zaměstnanecké opce a jak funguje jejich zdanění v roce 2026](#)
- [Rovné odměňování a transparentnost mezd: nové povinnosti zaměstnavatelů](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Velké tápání okolo švarcsystému](#)
- [Dva problémy s pracovní pohotovostí](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Zákon o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele vstupuje v účinnost](#)
- [Souběh funkce statutárního orgánu a pracovněprávního vztahu - judikaturní vývoj](#)